

DE CULTUS VAN HET GELIJK

DEEL 8

BIBLIOGRAFIE
EN LEESWIJZER

Colofon:

- Titel: Bibliografie en leeswijzer
- Uitgave stichting Dubitatio liberat, Antwerpen/Utrecht,2017
- Emailadres: Info@dubitatioliberat.org
- Geschreven door Maarten van den Oever
- Alle rechten voorbehouden
- Deze uitgave kan kosteloos gedownload worden, als E-boek worden gelezen en ook in print te bestellen tegen kostprijs van print en levering.
- Overnames dan wel weergaves van deze uitgaves dan wel delen daaruit kunnen enkel plaatsvinden na instemming van de uitgever tevens copyrighthouder
- isbn: 9789492752017
- Bestelnr. bij de Stichting Dubitatio Liberat: DL011

Alle uitgaven van de stichting Dubitatio Liberat zijn vanaf 15 januari 2017 te lezen op de website www.dubitatioliberat.org. Papieren versies zijn op aanvraag leverbaar tegen kostprijs inclusief verzendingskosten

www.dubitatioliberat.org

Info@dubitatioliberat.org

Titels en gegevens van de delen	Uitgavenummer	isbn
0 Voorwoord en leeswijzer	dl0012	9789082464528
1 Hoe zo probleem? Waar of niet waar.	dl003	9789082464535
2 Over cultuur en cultuurkritiek	dl004	9789082464542
3 Zorgen voor elkaar	dl005	9789082464566
4 De graal van de kennis	dl006	9789082464573
5 Waarachtigheid als levenswijze	dl007	9789082464580
6 De tijd beidt niet, dl A: En de wereld schiep God	dl008	9789082464597
De tijd beidt niet, dl B :Big brother in heaven	dl009	9789492752000
7 Revelatio	dl010	9789082464559
8 Bibliografie en leeswijzer	dl011	9789492752017

Leeswijzer

De literatuur- en bron gegevens ,die hierna vermeld staan, dienen om de lezer te informeren over de bronnen die gebruikt zijn bij het samenstellen van de 7 tekstdelen. Ze zijn per deel gerubriceerd zodat het verband met het betreffende deel op voorhand duidelijk is. Nadeel is dat het kan voorkomen dat uitgaven, die bij meerdere delen gebruikt werden, ook bij meerdere delen genoemd worden.

In de lijst staan alle bronnen opgenoemd die door middel van isbn-nummering zijn te achterhalen alsmede alle bronnen die door indirecte omschrijvingen zijn te localiseren. Daardoor is het zo dat bronnen die van internet komen en bijvoorbeeld enkel door site-namen worden aangeduid hetzij enkel met die site-naam hetzij niet zijn aangeduid, omdat die verwijzing op zich niet gaat helpen.

De uitgaven staan vermeld in de volgorde:

Achternaam, voornaam, uitgever, plaats van uitgave, jaar van uitgave.

Deel 0

Michel van Nieuwstadt, in jaren 70 tot begin jaren 80 redacteur van het Blad Internationale Korrespondentie, wetenschappelijk hoofdmedewerker aan de KU Nijmegen, zelfstandig schrijver en vertaler te Nijmegen.

Publiceerde o.m. :

In Roeping, Maatstaf en Parmentier,

Redacteur Benjamin Journaal, Hist uitg Groningen

Proefschrift Over Menno ter Braak: " De verschrikkingen van het lezen", Hist uitg, Groningen

Nieuwstadt, Michel van, Rondom het dierenpark, Abdijjournaal

Vertaling van Adorno, Theodor W: Negative dialektik, uitg Klement, Zoetermeer, 2014

Nieuwstadt, Michel van, Het voordeel van een slecht geheugen, Sun, Amsterdam, 2003

Vert van benjamin Walter:" Duitse mensen, Hist Uitg, groningen,

Vertaling van Nietzsche, Friedrich, Nagelaten fragmenten , deel 7, Nijmegen 2001

Vertaling(herzieningen) van Nietzsche: " Morgenrood", en "De Antichrist".

Vertaling van Horkheimer/Adorno, Dialectiek van de verlichting, SUN, Nijmegen 1987

Deel 1

Althusser Louis, Philosophy and the spontaneous philosophy of the scientists, Verso, London, 1990.

Bernal J.D. ,De wetenschap als maatschappelijk proces, dl 1 t/m 4, , Aula, spectrum, Utrecht, 1971.

Boon Louis, De list der wetenschap, Ambo, Baarn, 1983.

Bourdieu Pierre, The logic of Practice, Stanford University press, California, 1990.

Brunt, Lodewijk (red), Anders bekeken, Boom, Meppel, 1977.

Carp E.A.D.E., Wetenschapsbeoefening, Aula, Spectrum, Utrecht, 1978.

Carroll John, De teloorgang van de westerse cultuur, Een andere kijk op 500 jaar humanisme, Inmerc, Wormer, 2004.

Collini, Waar is de Universiteit voor nodig, Uitg Amsterdam University press, Amsterdam, 2015.

Cornelis, Gustaaf C., Eerlijke wetenschap Lannoo Campus, Tiel, 2013.

Dupre Alfons, De strijd tegen schijnbare zekerheden, Davidsfonds, leuven, 2000.

Finkelkraut Alain, De ondergang van het denken, Contact, Amsterdam, 1988.

Fuller Steve, Science vs2 religion, Polity, Cambridge , 2007.

Greer Scot, The logic of social Inquiry, Aldine, Chicago, 1969.

Gross, Levit, Lewis, The flight from science and reason, The new York academy of sciences, new York, 1996.

Hempel, Carl G., Filosofie van de natuurwetenschappen, Spectrum, Utrecht, 1973.

Holz, Hans Heinz , Filosofiegeschiedenis, Kok Agora, 1992, Kampen.

Jacob Francois, Evolutie, wetenschap en mythe, Meulenhof, Amsterdam, 1982.

Kinneging Andreas en Wiche Rob, Waar of niet, Over de vraag wat waarheid is, uitg Bert bakker, Amsterdam, 2013.

Klinkenberg, G.A. van, Wetenschap als natuurverschijnsel, Aula, spectrum, Utrecht 1983.

Kluckhuhn Andre, De geschiedenis van het denken, Bert bakker, Amsterdam, 2003.

Kofler Leo, Die Wissenschaft von der Gesellschaft, Makol, Köln, 1971.

Koningsveld, Herman, het verschijnsel wetenschap, Boom, Meppel,1987.

Leezenberg, M & Gerard de Vries, Wetenschapsfilosofie voor geesteswetenschappen, Amsterdam university press, Amsterdam,2001.

Levi-Straus, het trieste der tropen, Aula, Spectrum, Utrecht,1962.

Levi-Strauss, Claude, Het wilde denken, Meulenhof, Amsterdam, 1968.

Mitchell, Basil, The philosophy of religion, Oxford University press, Oxford, 1971.

Mulkay, M.J., Vooruitgang in de wetenschap, Boom, Meppel, 1975.

Oever , Maarten van den, Hoofdarbeid als politiek, in paradogma, 1977, nr 1.

Oever , Maarten van den, Nieuwstadt, Michel van, Het gebied wetenschap, in IK,1978, nr 49/50.

Oever , Maarten van den, Opstand der eunuchen, In paradogma, 1978, nr 3.

Oever, Maarten van den, De onmacht van de staatstheorie, in IK, 1976, nr 45/46.

Oever, Maarten van den, Nieuwstadt, Michel van, Das Gebiet Wissenschaft, Streigzuge im grenzgebiet Wissenschaft und drumrum , in : Wissenschaft kaput,, Uitg Mai Gruppe, Munster, 1980.

Oever, Maarten van den, Wetenschap als abstract onbegrip. In Paradogma, 1976, nr 3.

Oger, Erik, De rede en haar monsters, Pelckmans/klement, Kapellen, 2008

Otterspeer, Willem, Weg met de wetenschap, de Bezige Bij 2015, Amsterdam.

Rheinberger,Hans Jörg, Historische epistemologie, Junius, Hamburg, 2007.

Spitzer, Anais N, Derrida, Myth and the impossibility of philosophy, Continuum, London, 2011.

Störig, Geschiedenis van de filosofie ½, prisma, Spectrum, 1959.

Struik, D.J. , Het land van Stevin en Huygens, Pegasus, Amsterdam, 1956.

Vorlop, Marcus, Historische epistemologie im Forschungsfeld Wissenschaft.

Deel 2

Literatuurwijzer:

Ariew, Roger, 'Pierre Maurice Marie Duhem' biografie, In stanford Encyclopedia of Philosophy, 2014

Bourdeau, Michel, 'Auguste Comte' biografie, Stanford Encyclopedy of Philosophy

Caputo, John D. , Truth, Penguin, London, 2013

Carnap, Rudolph, Der logische aufbau der welt, Meiner, Ahamburg, 1988

Comte, Auguste, 'The positive Philosophy of Auguste Comte', reprint, oorspr: London, 1975

David, Marian, The correspondence theory of truth, Stanford encyclopedia of philosophy,2015

Elias, Norbert, Het civilisatieproces, Aula, Spectrum, Utrecht,1982

Fernandez-Armesto, Felipe, Truth, Black Swan, London, 1997

Feyerabend, Paul, In strijd met de methode, Boom, Meppel, 1975

Feyerabend, Paul, Realism, Rationalism & scientific method, Cambridge University Press, Cambridge, 1981

Fuller, Steve , 'The struggle for the soul of science Kuhn vs Popper', Icon Books, Cambridge, 2003.

James, William, Pragmatism and the meaning of truth, Harvard Univ press, London, 1975

Kant , Immanuel, 'Critique of Pure Reason', bell & Sons, London, 1922.

Kant Immanuel, Die religion innerhalb der Grenzen der Blossen Vernunft, , De Gruyter, Berlin, 1968

Kant, Immanuel 'Kritiek van het oordeelsvermogen', Boom, Amsterdam,2009

Kant, Immanuel, 'Kritiek van de zuivere rede, Boom, Amsterdam, 2004

Kant, Immanuel, 'Kritik der reinen Vernunft 2' , Suhrkamp, Frankfurt aM, 1974.

Kant, Immanuel, 'Kritik der reinen Vernunft 1', Suhrkamp, Frankfurt a M, 1974

Kant,Immanuel, Samtliche werke,bd 1/6,Mundus verlag ,2000

Keulen, Sybrandt van, 'Kosmopolitieke van Kant, Lévi-Stauss en Derrida'

Kuhn, Thomas S. , 'The Structure of Scientific Revolutions', University of Chicago press, Chicago 1962

Kuhn, Thomas S. , "De noodzakelijke spanning', Boom, Meppel,1979.

Lemaire.Ton, Over de waarde van Culturen, Ambo, Baarn,1976

Nauta, L.W. , 'Het neopositivisme in de sociale wetenschappen', Van Genneep, Amsterdam,1975.

Popper Karl R. , 'De open samenleving en haar vijanden', Lemniscaat, Rotterdam,2007

Popper, Karl , The logic of scientific discovery, Routledge, London, 1992

Popper, Karl R. , 'Die offene Gesellschaft und ihre Feinde 1 und 2', Francke, Munchen, 1957.

Popper, Karl R. , 'The open society and its enemies' Volume 1 Plato Routledge London, 1945.

Popper, Karl R. , 'The open society and its enemies' Volume 2 Hegel en Marx, Routledge , London, 1945.

Rorty, Richard, Contingentie , ironie en solidariteit, Ten Have, Kampen, 2007

Rysiew, Patrick, Naturalism in Epistemology, In Stanford Encyclopedia of Philosophy,2016

Wright Mills, C. , De sociologische visie, Aula, Spectrum, Utrecht, 1963

Zilsel, Edgar, Die soziale Ursprunge der neuzeitliche Wissenschaft, Suhrkamp, Frankfurt a M, 1976

Deel 3

Voorafgaand aan Plato:

Armstrong, Karin, 'De grote transformatie', Bezige bij, Amsterdam, 2006

Berryman, Sylvia, 'Democritus', Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2004.

Boer, Julius de, 'Groote Denkers: Heraclitus', Hollandia, Baarn, jaren dertig twintigste eeuw.

Bowker, John, 'God', Standard, Antwerpen, 2003.

Curd, Patricia, 'Pre-socratic Philosophy', w.o. Thales van Milete, 2016.

Curd, Patricia, Anaxagoras, in Stanford Encyclopedia of philosophy, 2015.

Ferwerda, Rein, vert: Laërtius, Damon, Budel, 2008.

Graham, Daniel W., Heraclitus, Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2015

Hesiodes, Wikipedia.org.

Homerus, Ilias & Odyssee, vert Frans van Oldenburg Ermke, Ten Hagen, Den Haag, Ongedateerd

Homerus Ilias, vert M.A. Schwartz, Athenaeum Polak & van genep, Amsterdam 2004

Homerus, Ilias & Odyssee, vert J.C. Bruijn/ C. Spoelder, Wolters-Noordhof, Groningen, 1978

Huffman, Carl, 'Pythagoras', Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2005.

Jaspers, Karl, 'The origin and goal of history', Greenwood Press, 1977.

Leshner, James, 'Xenophanes', Stanford encyclopedia of Philosophy, 2016.

Aryabatha, New World Encyclopedia

Palmer, John, 'Parmenides', In Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2016.

Piering, Julie, Anaximenes, in Internet Encyclopedia of Philosophy.

Plato:

Plato ,Verzameld werk Deel I,II en III: Vert Hans Warren, Mario Molengraaf, Uitg bert bakker, Amsterdam,2012

Plato 'The Republic'

Plato 'Faidon'

Plato vertaling van 'Politeia'

Plato , Constitutie Politeia, vert Gerard Koolschijn, Athenaeum, Polak& van Gennepe,Amsterdam 1975

Plato-Interpretatie:

Karl Popper:

Fuller, Steve , 'The struggle for the soul of science Kuhn vs Popper', Icon, Cambridge, 2003

Goldman, Alvin & Blanchard, Thomas, Social epistemology, Stanford encyclopedia of Philosophy,2015

K Kuhn, Thomas S. , 'The Structure of Scientific Revolutions', University of Chicago press, Chicago 1962

Kuhn, Thomas S. , "De noodzakelijke spanning', Boom, Meppel,1979.raft,V. , der wiener kreiss, Springer verlag,1968,wien

Popper Karl R. , 'De open samenleving en haar vijanden', Lemniscaat, Rotterdam,2007

Popper, Karl , The logic of scientific discovery, Routledge, London, 1992

Popper, Karl , "Poverty of historicism' (uitgegeven Routledge & Kegan Paul, London, 1961 ; nedl vert Arbeiderspers, 1967.)

Popper, Karl R. , 'Die offene Gesellschaft und ihre Feinde 1 und 2', Francke, Munchen, 1957.

Popper, Karl R. , 'The open society and its enemies' Volume 1 Plato Routledge London, 1945.

Popper, Karl R. , 'The open society and its enemies' Volume 2 Hegel en Marx, Routledge London, 1945.Nauta, L.W. , 'Het neopositivisme in de sociale wetenschappen'

Popper, Karl, The logic of scientific discovery

Popper, Karl., An intellectual autobiography, Unended Quest,,fontana/collins, 1974

Steup Matthias, Epistemology, Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2005

Martin Heidegger:

Verbij, Antoine, 'Is die Heidegger nou helemaal gek geworden?' De Groene Amsterdammer, 14 mei 2014

'Martin Heidegger' Uit Wikipedia, Nederlands

'Vittorio Klostermann' Uit Wikipedia, Duits

Ball, Philip, *Serving the reich*, Vintage, London, 2013

Fariás, Victor, 'Heidegger and Nazism', Temple University press, Philadelphia, 1989

Finkielkraut, Alain, 'De ondergang van het denken', Contact, Amsterdam, 1987

Gadamer, Hans-georg, *Wege zu plato*, Reclam, Stuttgart, 2001

Gadamer, *die Anfang des Wissens*, Reclam, Stuttgart, 1999

Gadamer, Hans Georg, *trut hand method*, Continuum, London, 1975

Hammermeister, Kai, *Gadamer, Iemniscaat*, 2005

Heidegger 'The essence of truth', Continuum, Frankfurt a M, 1988

Heidegger, Gertrud, 'Mijn lieve ziele' brieven van Martin Heidegger aan zijn vrouw Elfride 1915-1970'

Heidegger, Martin, 'Zijn en Tijd', SUN, Nijmegen, 1986

Heidegger, Martin: "Vom wesen der Wahrheit", Vittorio Klosterman, Frankfurt a M, 1954

Morscher, E., *Bernard bolzano's geistige erbe fur das 21 jahrhundert*, academia, Sankt Augustin, 1999.

Natanson, Maurice (ed), *Phenomenology and social reality*, martinus Nijhof, Den Haag, 1970

Peursen, C. A. van 'Fenomologie en werkelijkheid'

Safranski, Rüdiger, 'Ein Meister aus Deutschland, Heidegger und seine Zeit', Hanser, Munchen, 1994

Schutz, Alfred, *The structures of the life world*, Northwestern University press, 1973

Sloterdijk, P., *Nicht gerettet*, Versuche nach Heidegger, Suhrkamp, Frankfurt a M, 2001

Sloterdijk, P., *Kritik der zynische vernunft*, suhrkamp, frankfurt a m, 1983

Strasser, Otto/Victor Alexandrov *Le front noir contre Hitler'*, Marabout, Paris, 1968

Thiselton, Anthony C. 'Truth' (Aletheia), in: www.ontology.co, april 2012

Trawny, Peter, Heidegger en de mythe van de joodsre wereldsamenzwering, Klement, Zoetermeer, 2015

Tröger (Hg.), Jorg, 'Hochschule und Wissenschaft im Dritten Reich', campus, Frankfurt a M, 1984

Wollin, Richard, heideggers kinderen, Atlas, Amsterdam, 2003

Husserl, Edmund, Die Idee der Phänomenologie, Martinus Nijhof, den Haag, 1958

Michel Foucault:

'Foucault over macht' Te Elfder Ure 29

Barret, Michel : The politics of truth, from marx to Foucault

Foucault, Michel , De moed tot waarheid, Boom, Amsterdam, 2011

Foucault, Michel, 'De woorden en de dingen', Boom, Amsterdam, 2006.

Foucault, Michel, 'Geschiedenis van de waanzin', Boom, Meppel, 1975

Foucault, Michel, 'Les mots et les choses', Gallimard, Paris, 1966

Foucault, Michel, 'The History of Sexuality', Vintage , New York, 1980

Foucault, De archeologie van het Weten, in TEU 31, 1982

Foucault, Discipline en macht, Historisch weten en macht, twee tuypen macht, Discipline, in TEU 29, 1981

Graeve , Peter de , 'Gilles Deleuze en het materialisme', Klement/pelckmans, , Zoetermeer, 2012

Karskens, Machiel, 'Foucault', Boom, Amsterdam, 2012

Karskes, Machiel , Foucault/Waarheid als macht 1 en 2 (in TEU 37/38), 1986

Kremer-Marietti, Angele, 'Michel Foucault – Der Archäologe des Wissens', Ullstein< Frankfurt a M, 1976

Rabinow, Paul, Foucault Ethics, 1954-1984, Penguin, London, 1994

Rabinow, Paul, Foucault, Aesthetics, 1954-1984, penguin, London, 1998

Rabinow, Paul, Foucault, Power, 1954-1984, Penguin, London, 1994

Deel 4

Ackrill, John L. , Aristoteles, Historische uitgeverij , Groningen ,2000

Archimedes: Geometrical Solutions derived from mechanics, a letter to Erathosthenes, ca 300 BC

Aristotle, Ethics, vert J.A.K. Thomson, Penguin, London, 1953

Aristoteles, De eerste filosofie, vert C Steel, Muntinga, Groningen, 2002

Aristoteles, Ethica, vert C Pannier en J Verhaeghe, historische uitgeverij, Groningen, 1999

Aristoteles, Metafysica, I-VI, vert ben Schomakers, Damon Budel,2005

Aristoteles, On the soul, D Miller, archive.org, nove 2015

Aristoteles, The art of Rhetoric, vert H.C Lawson-Tancred, Penguin, London,1991

Aristoteles, The Categories, vert E.M.Edghill, the Gutenbergproject,2008

Aristoteles,Politica,vert J.M. Bremer ren T kessels, Historische uitgeverij, Groningen,jaartal?

Aristotle, Metaphysics, vert H Tredennick& G. Cyril Armstrong, Loeb classical, London, 1933

Aristotle, Organon, archive.org, 29-10-2007, including:

- . on interpretation
- . posterior analytics
- . prior analytics
- . the categories

Aristotle,The politics,vert T. A. Sinclair, Penguin, london, 1962

Bierens de Haan, J.D. , De geestesbeschaving van Griekenland, van Loghum Slaterus, Arnhem, 1948

Boehm, Rudolph, Dwaalsporen, vert Marianne Boone, Filosofie archiv, 1987

Boehm, Rudolph, Kritiek der grondslagen van onze tijd, Wereldvenster, Baarn, 1974

Cohen, Marc, Aristotle's metaphysics, Stanford Encyclopedia of Philosophy,

Cohen, S. Marc. , Aristotle's metaphysics, , Stanford Encyclopedia of Philosophy,2012

Curd,P. , Anaxagoras, Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2011

Falcon, A. , Commentators on Aristotle, Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2013

Lohrenz, Hendrik, Ancient theories of soul, Stanford Enc,2009

Renault, Mary, Fire from heaven, penguin,1970

Renault, Mary, Funeral games, penguin, 1981

Renault, Mary, The nature of Alexander, penguin, 1975

Richard Parry, Empedocles, Stanford Encyclopedia of philosophy, 2012

Smith , Robin, Aristotle's Logic, Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2017

Smith, David Eugene , introd. To Geometrical Solutions derived from mechanics, Open Court, Chicago, 1909

Smith, Robin, Aristotle's logic, Stanf Encycl, 2011

Thompson, The nicomachean ethics of Aristotle, Penguin, harmondsworth, Middlesex, 1953

Veel dank ben ik verschuldigd aan het informatieve materiaal van het archeologische museum in Syracuse en met name van de muntenverzameling in de kelder aldaar, waar ik enkele kostbare ideeën opdeed.

Voor de teksten van dit hoofdstuk is gebruik gemaakt van een groot aantal artikelen uit diverse bronnen, w.o vooral de Stanford Encyclopedia of Philosophy, de Encyclopedia Britannica, en soms, als de feiten controleerbaar waren, de Wikipedia.

Deel 5

Allen, James, Carneades, in Stanford encyclopedia of philosophy, 2011

Andronicus of Rhodes, Stanford encyclopedia of philosophy

Aurelius, Marcus, Meditations, Penguin, London, 2006

Berghuis, Freerk Jan, Origenes, de basis, lucepedia.nl

Bierens de Haan, J.D. , De geestesbeschaving van Griekenland, 1948 (derde druk) in: Europese geest, uitgave onder redactie van W. Banning, Van Loghum Slaterus, Arnhem

Blank, David, Ammonius, in Stanford encyclopedia of philosophy, 2011

Buve , Jeroen, Plato in het Vaticaan, Deventer universitair pers, Deventer, 2012

Cicero, selected political speeches, Penguin, 1969

Epictetus, de colleges van, vert D.C. Hesseling, Tjeenk Willink, Haarlem, 1931

Euclid of Megara, Wikipedia.com

Gerson, Lloyd, Plotinus, in Stanford encyclopedia of philosophy, 2012

Harari, Yuvasl Noah, Sapiens, ed : Thomas Rap, 2015

Helmig, Christoph, Steel, Carlos, Proclus, in Stanford Encyclopedia of philosophy, 2012

Hoof, Anton van , Nero en Seneca, Ambo, Amsterdam, 2010

Joyce, David E. , Euclid's elements, 1996, 1997, 1998, dept math, Clarke university

Kamtakar, Rachana, Marcus Aurelius, Stanford encyclopedia of Philosophy, 2010.

Karamanolis, George, Numenius, in Stanford encyclopedia of philosophy, 2013

Karamanolis, George, Plutarch, in Stanford encyclopedia of philosophy, 2010

Kohlenberg, Leo, Gnosis als wereldreligie, Synthese, Rotterdam, 2013

Konstant, David, Epicurus, Stanford encyclopedia of philosophy, 2014

Lucretius, The nature of Things, Penguin, London,2007

Marenbon, John, Manlius Severinus Boethius, in Stanford encyclopedia of philosophy, 2010

Megarian school, Wikipedia.com

Nestorius van Constantinopel, Wikipedia.nl

Parry, Richard, Empedocles, Stanford encyclopedia of Philosophy, 2012

Plotinus, complete works, Gutenberg project 2013

Plotinus, Enneaden, Damon, budel, 2005 (herbeworkte uitgave van Athenaeum, Polak, Van Genneep, 1984)

Pohlenz, Max, Die Stoa, Vanden Hoeck&Ruprecht, Gottingen, 1948

Seneca, brieven aan Lucillius, uit Humanistische Canon

Seneca, L.A. , On benefits, book I-VII, vert. Aubrey Stewart, London 1887, gutenberg.org

Vogt, Katja, Ancient scepticism, Stanford encyclopedia of philosophy, 2014

Zielinski, Sarah, Hypatia, ancient Alexandria's great female scholar, Smithonian

Deel 6A

Bijbelse bronnen:

Statenbijbel

Het oude testament in zes Nederlandse vertalingen, DI I, II en III, Boekencentrum bv, Den Haag, 1979.

Het nieuwe testament in zes Nederlandse vertalingen, Boekencentrum BV, Den Haag, 1979.

Paulusdebat:

Armstrong, Karen, Paulus onze liefste vijand, Hollands diep, Amsterdam, 2015.

Barth, Karl, 'De brief aan de romeinen', Boom, Amsterdam, 2008.

Breton, Stanislas, 'A radical philosophy of saint Paul', Columbia University Press, new York, 1988

Meier, Fik, Petrus, leerling, leraar, mythe, Athenaeum, Polak & van genep, Amsterdam, 2016

Paulus Brief aan de romeinen, statenbijbel, nieuwe testament, blz. 265 e.v.

Stempvoort, P.A. van , 'De brief van Paulus aan de Galaten', Callenbach, Nijkerk, circa 1970.

Van filosofie tot theologie:

Achterhuis, Hans, en Buuren, Maarten van, Erfenis zonder testament, Lemniscaat, Rotterdam, 2015.

Fuller, Steve, Science vs religion, Polity, Cambridge , 2007

Geybels, Hans, 'Het goddelijk gevoel', Pelckmans, Kapellen, 2005

Jaspers, Karl, 'Die philosophische Glaube, angesichts der Offenbarung', Piper & co, Munchen, 1962

Kierkegaard, Sören, 'Der Begriff Angst', Reclam, Stuttgart, 1992

Kierkegaard, Sören , 'Die Krankheit zum Tode', Reclam, Stuttgart, 1997

Kierkegaard, Sören , 'Fear and trembling', Penguin, London, 1985

Kok, Ton de, 'Wat is God', uitgeverij Thoth, Bussum, 2013.

Runia, David, Philo of Alexandria, The creation of the cosmos according to Moses, Brill, Leiden, 2001
Saxton, Alexander, 'Religion and the human prospect', Monthly review Press, New York, 2006
Thornhill, Chris, Karl Jaspers, Stanford encyclopedia of Philosophy, 2011.

Augustinus:

Ahrendt, Hannah, 'Love and St Augustine', University of Chicago press, London, 1996.
Augustinus, Confessionum, libri tredecim, Parijs, 1838
Augustinus, Bekenntnisse, Fischer, Munchen, 1955
Augustinus, De Stad van God, Ambo, Baarn, 1983
Augustinus, Belijdenissen, Ambo, Amsterdam, 1985
Brown, Peter, 'Augustine of Hippo', University of California press, Berkely, 1967
Geest, Paul van & Hunnink, Vincent, 'Met zachte hand', Damon, Budel, 2012.
Riessen, van e.a., 'Augustinus, modern en post modern gelezen', Damon, Budel, 2009.

Historie Midden-Oosten:

Achterhuis, Hans/Buuren, Maarten van, 'Erfenis zonder testament', Lemniscaat, Rotterdam, 2015.
Armstrong, karen, 'De grote transformatie', De bezige bij, Amsterdam, 2005.
Assmann, Jan, 'Die Mosaische Unterscheidung', Hanser Verlag, München 2003.
Boer, Jan G. de. , 'Sinope and Colchis, colonisation or a greek population in 'poleis Barbaron'.
Uitgever onbekend.
Burgersdijk, Diederik, 'De macht van de traditie', Athenaeum, Polak & van Gennep, Amsterdam, 2016.
Holland, Tom, 'Het vierde beest', Athenaeum, Polak en van Gennep, Amsterdam 2012
Lendering, Jona, 'Israël verdeeld', Athenaeum, Polak en van Gennep, Amsterdam, 2014.
Lendering, Jona, Wars between jews and Romans: Simon ben Kosiba, , WWW. Livius. org

Mathijs de Jong, Mathijs de /Dorp, Jaap van, 'Qu'Umran en de bijbel', uitgeverij Jongbloed, Heerenveen, 2013.

Montefiore, Simon Sebag, 'Jeruzalem', Nieuw Amsterdam, Amsterdam, 2011.

Schama, Simon, 'De geschiedenis van de Joden', Atlas/Contact, Amsterdam, 2013.

Tacitus, 'Historiën', Tjeenk Willink, Haarlem, 1958.

Patristische geschiedenis:

Ahrendt, Hannah, 'Totalitarianism', HBJ book, Orlando 1951.

Bentwhich, Norman, 'Philo-Judeaus of Alexandria', Gutenberg.org, origineel, 'Jewish Publication society of America', 2010.

Blank, David, 'Ammonius', Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2011.

Buvé, Jeroen, 'Plato in het Vaticaan', Deventer universitaire pers, Deventer, 2012.

Cloedt, de e.a., 'Benedictus, pater Europae', Mercatorfonds, Antwerpen 1980.

Collins, Roger, 'Keepers of the gates of haven', Phoenix paperback, London, 2009.

Cunningham, Francis, 'Dissertation on the books of origen against Celsus', University of Cambridge, 1812.

Edwards, Mark, 'Origen', Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2014.

Egmond, Peter van , Pelagius and the origenest controversy in Palestine, in M. Vinzent, studia patristica LXX, Leuven, 2013.

Harnack, Adolph von, 'Lehrbuch der Dogmengeschichte, Wissenschaftliche Buchgesellschaft', Darmstad, 1964, Band 1.

Harnack, Adolph von, 'Lehrbuch der Dogmengeschichte, Wissenschaftlich Buchgesellschaft', Darmstad, 1964, Band 2.

Harnack, Adolph von, 'Marcion', WIPF Stock, Eugene, Oregon, 1990.

Harnack, Adolph von, 'The history of dogma' vol 1, reprint amazon.de 2016.

Harnack, Adolph von, 'The history of dogma' vol 2, forgottenbooks, 2012.

Harnack, Adolph von, 'The history of dogma', Dover publication, New York, year unknown.

Karamanolis, George, 'Numenius', Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2013.

Knight, Kevin, e.a., 'St Cyprian of Carthage', New advent, 2015.

Kohlenberg, Leo, 'Gnosis als wereldreligie', Synthese, Rotterdam, 2012.

Lennon, Thomas/Hickson, Michael, 'Pierre Bayle', Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2013.

Lorenz, Hendrik, Ancient theories of Souls, Stanford encyclopedia of Philosophy, 2009

Marenbon, John, 'Anicius Manlius Severinus Boethius', Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2014.

Meijer, Fik, 'Petrus', Athenaeum, Polak & Van Genneep, Amsterdam, 2016.

Pohlenz, Max, Klemens von Alexandria und sein hellenisches Christentum, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen, 1943.

Pohlenz, Max, 'die Stoa', van den Hoeck & Ruprecht, Göttingen, 1948.

Runia, David On the creation of the cosmos according to Moses, Brill, 2001, Leiden.

Runia, David , 'Philo van Alexandria and the Timaios of Plato, Brill, Leiden, 1986

Sassen, F., 'Geschiedenis der patristische en middeleeuwse wijsbegeerte', Dekker & van de Vegt, Nijmegen, 1942.

Zuiddam, B. , 'Early Orthodoxy: the scriptures in Clement of Alexandria, Acta patristica et Byzantine', 2010.

Zuiddam, B. 'Heilige letters en lettergrepen', Teologia, Dordrecht, 2007

Zwollo, Laela, 'De invloed van de Timaeus van Plato op de Opificio Mundi van Philo van Alexandrië', eigen beheer, Tilburg 2006.

Zwollo, Laela, De ontwikkeling van het begrip 'logos' in de klassieke oudheid, Lucepedia.nl

Naast deze uitgaven gebiedt de betrouwbare weergave van een bronnenverslag te vermelden dat ik honderden keren voor de samenstelling van dit hoofdstuk gebruik heb gemaakt van Wikipedia, Lucepedia, Encyclopedia Britannica, Gutenberg.org en nog vele andere dergelijke bronnen, waarvan het nut niet zozeer in de feitelijke betrouwbaarheid ligt als wel in het behulpzaam zijn bij het zoeken naar de richting en naar verdere bronnen.

Deel 6 B

Ambrosius:

Egmond, P. van , Ambrosius van Milaan over christelijke barmhartigheid, in Marturia, jrg 7, nr 12, juli 2015

Mclynn, Neil B. From Palladius to Maximinus, Journal of early Christian studies, Vol 4, nr 4, 1996

Mclynn, Neil B., Ambrose of Milan, Church and court in a christian capital, University of California press, London, 1994

Op www.advent.org/fathers/ zijn alle werken van Ambrosius in engelse vertaling terug te vinden.

Paredi, Angelo, Ambrose , his life and times, University of notre dame press, Notre Dame, Indiana, 1964

Stacy, Paul, Lives and religion of Justina, Galla Placidia and Pulcheria, the academy for the study of St Ambrose of Milan

Augustinus:

Ahrendt, Hannah, 'Love and St Augustine', University of Chicago press, London, 1996. (door een productiefout ontbreekt hierin de tekst van de noten)

Ahrendt, Hannah, Totalitarianism, part Three of the origins of totalitarianism, Harcourt Brace Jovanovich Publishers, London, 1968

Augustinus, Bekenntnisse, Fischer, Munchen, 1955

Augustinus, Belijdenissen, Ambo, Amsterdam, 1985

Augustinus, Confessionum, libri tredecim, Apud fratres perissee, Bibliopolas, 1838

Augustinus, De stad van God ('De civitate dei'), Ambo c.s., Baarn, 1983.

Augustinus, On holy trinity (de trinitate), www.newAdvent.org onder 'fathers'

Balthasar, Hans Urs von, Nachwort bei Bekenntnisse, Fischer, Munchen 1955

Bavel, T. J. van , voerde redactie over nederlandse uitgave hiervan m.m.v. Augustijns instituut, uitgave Peeters, 2005, maar deze is niet meer verkrijgbaar

Brown, Peter, 'Augustine of Hippo', University of California press, London,1967 (Hannah Ahrendt wordt in de bibliografie niet genoemd)

Geest,Paul van & Hunnink,Vincent, 'Met zachte hand', Damon, Budel, 2012.

Geybels, Hans, Het goddelijk gevoel, Pelckmans, Kapellen, 2005

Riessen, van e.a., 'Augustinus, modern en post modern gelezen', Damon, Budel, 2009.

Vinzent, M.(ed) Studia patristica, Uitgeverij Peeters, Leuven, vol 18: 'St Augustine and his opponents'.

Waarin o.m. :

Boersma, G. P. , :Enjoying the trinity in de uera religione

Cain, Emily, Knowledge seeking wisdom: a pedagogical pattern for St Augustine's de trinitate.

Egmond, Peter van, CPO: Pelagius and the origenist controversy in palestine

Geest, Paul van, CPO: St Augustine on God's incomprehensibility, incarnation and the authority of St John

Morison, K.F. Augustine's project of self-knowing and the paradoxes of A

Wilson, K.M. , Sin as contagious in the writings of Cyprian and Augustine

Zwollo , Laela, CPO: St Augustine on the soul's divine experience: visio intellectualis and imago dei grom book XII of de genesi ad litteram libri XII

Young-Bruehl, E. Hannah Ahrendt, for love of the world, Vail-Baillou Press, Binghamton, 1982

Diverse:

Ahrendt, Hannah, 'Love and St Augustine', University of Chicago press, London, 1996.

Ahrendt, Hannah, 'Totalitarianism', HBJ book, Orlando 1951.

Bloch, Ernst, Das Prinzip Hoffnung, TI 1,2,3,, Suhrkamp, Frankfurt aM, 1976

Heidegger, Martin , Zijn en tijd, SUN, Nijmegen ,1998

Kierkegaard, Sören, 'Der Begriff Angst', Reclam, Stuttgart, 1992
Kierkegaard, Sören, 'Die Krankheit zum Tode', Reclam, Stuttgart, 1997
Kierkegaard, Sören, 'Fear and trembling', Penguin, London, 1985
Luhmann, Niklas, Funktion der Religion, Suhrkamp, Frankfurt AM, 1977
Luhmann, Niklas, Die Religion der Gesellschaft, Suhrkamp, Frankfurt aM, 2002
Rheinberger, Hans Jörgen, Historische epistemologie,, Junius, Hamburg, 2007
Saxton, Alexander, 'Religion and the human prospect', Monthly review Press, New York, 2006
Vorlop, Marcus, Historische epistemologie im Forschungsfeld Wissenschaft, Grinn Verlag, Norderstedt, 2014

Bronnen

Augustijns instituut Eindhoven (tot 2017, daarna utrecht)

CPO centrum voor patristisch onderzoek, Tilburg, Amsterdam, Utrecht, waaraan de professoren Van Geest en Smalbrugge verbonden zijn als Augustinusspecialisten.

Biblioteca Ambrosiana te Milaan.

www.livius.org

lucepedia

www.gutenberg.org

www.claasics.mit.edu

www.patristiek.eu

Deel 7